

Vervolg gemeente

Dit najaar wordt de concept toekomstvisie, al of niet gewijzigd op onderdelen, vastgesteld door de gemeenteraad. Deze toekomstvisie vindt zijn vervolg in een viertal trajecten:

1. De omgevingsvisie

In september en oktober hebben de ambtenaren mede op basis van de informatie uit de dorpen gewerkt aan een inhoudelijk voorstel voor de omgevingsvisie. Begin november wordt dit ter goedkeuring voorgelegd aan B&W.

In de periode november 2021 tot februari 2022 vindt de beeldvorming en oordeelsvorming in de raad plaats waarna de raad in februari/maart tot een voorlopige besluitvorming komt.

In het najaar van 2022 vindt de definitieve besluitvorming plaats door de nieuwe gemeenteraad.

2. Dorpsgericht werken

Hierover vinden verkennende gesprekken plaats binnen het gemeentehuis. Of en zo ja hoe dit vorm gaat krijgen is momenteel niet duidelijk. Daarnaast wordt samen met de gemeente uitgezocht waar we kunnen samenwerken op de opgehaalde actiepunten uit de Toekomstvisie participatie. Zo kan in de praktijk worden geëxperimenteerd hoe dit er in de toekomst uit kan zien.

3. Preventieprojecten Sociaal Domein/Samen leven, Samen doen

Naar aanleiding van de toekomstvisie-gesprekken in de dorpen wordt het accent gelegd op de volgende thema's:

- Ouder worden
- Opvoeden en opgroeien
- Kwetsbare groepen

De komende maanden zullen de bestaande activiteiten op deze thema's in kaart gebracht worden en acties worden ondernomen om in samenspraak met de bewoners en organisaties de bestaande activiteiten zo nodig te versterken en mogelijk nieuwe activiteiten op te zetten. Belangrijk aandachtspunt is de communicatie over de activiteiten, zodat deze bij iedereen bekend zijn en daardoor bereikbaar voor de diverse doelgroepen

4. Dorpsgerichte Inrichting Openbare Ruimte (DIOR)

Het is de bedoeling dat de gemeente bij de inrichting van de openbare ruimte meer dorpsgericht gaat werken en daarbij nadrukkelijk de samenwerking met de bewoners zoekt. Hierbij zou er meer ruimte moeten komen voor initiatieven van inwoners. Op dit moment moet project voor de DIOR nog opgestart worden. Hopelijk kan project en samenwerking met inwoners aan einde van eerste kwartaal worden opgestart en worden de eerste resultaten zichtbaar in de tweede helft van 2022.

De Mare-special

Toekomstvisie - samenvatting uitkomsten
Maarn & Maarsbergen
november 2021

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft een [Toekomstvisie](#) ontwikkeld die de gewenste toekomst van de woon-, werk- en leefomgeving van de dorpen van deze gemeente en het buitengebied beschrijft. Om tot deze visie te komen heeft de gemeente, in samenwerking met diverse partijen uit de dorpen Maarn en Maarsbergen, afgelopen voorjaar de inwoners van de afzonderlijke kernen bevraagd via een internet enquête, een enquête tijdens een uitgezette wandeling door Maarn en een dialoogsessie. Centrale vraag hierbij was 'Wat is ervoor nodig om de dorpen ook in de toekomst (2040) vitaal, toekomstbestendig en aantrekkelijk te houden?' De gemeente heeft een globale Toekomstvisie voor de gehele gemeente opgesteld. VBMM heeft daarnaast de uitkomsten voor specifiek Maarn en Maarsbergen ontvangen. In deze Mare special lees je een door VBMM opgestelde samenvatting van die uitkomsten, onze reactie op de gemeentelijke Toekomstvisie en het vervolg proces rondom de Toekomstvisie.

Rinnie van der Horst, voorzitter VBMM

Algemeen

De digitale enquête is door 382 inwoners van Maarn en 148 inwoners van Maarsbergen ingevuld. Van deze totale groep respondenten is de gemiddelde leeftijd tussen de 51 en 65 jaar. Aan de online dialoogsessie voor Maarn en Maarsbergen, namen ongeveer 90 mensen deel. De respondenten waarderen vooral de natuur en het groene, dorps karakter van beide dorpen. Met het oog op de toekomst maken zij zich de meeste zorgen over:

- De uitstraling: blijven de dorpen groen, herkenbaar en aantrekkelijk?
- De gezonde leefomgeving: blijft het gezond en prettig wonen in Maarn en Maarsbergen?
- De lokale economie: blijven lokale winkels en bedrijven aanwezig in de dorpen?
- En de recreatie: kan, in samenwerking en met een beheerste groei, recreatie ten goede worden benut?

VBMM over sociale samenhang en betrokkenheid

In dorpen als de onze, is het heel gebruikelijk dat inwoners een steentje bijdragen aan het maatschappelijk verkeer en aan een bloeiend verenigingsleven en scholen.

Vrijwillig persoonlijk bijdragen in ouderraden, besturen maar ook het vervoeren van kinderen, het verzorgen van cursussen en teambegeleiding bij de buitensporten; de inwoners van Maarn en Maarsbergen nemen daar hun verantwoordelijkheid en waken over het eigenaarschap. Rekenend op deze basis, veranderde rond 2010, na een aantal voorbereidende jaren, de financiële verhouding tussen de gemeentelijke overheid en de buitensportverenigingen.

Het onroerend goed van de buitensportverenigingen werd overgedragen aan de vereniging, vergezeld van een geldbedrag ter dekking van toekomstig onderhoud. Deze verzelfstandiging en verschuiving van verantwoordelijkheid was een politiek bedachte ontwikkeling ter bestendiging van het bestaande eigenaarschap en gaf duidelijkheid over de financiële verplichtingen. Deze lijn, mits goed bewaakt, kan ertoe leiden dat de leiding van de verenigingen zoekt naar een efficiënte invulling zoals bijvoorbeeld gezamenlijk inkopen. Voortzetting van deze lijn naar de toekomst, ook met betrekking tot andere verenigingen, spitst de bijdrage van de gemeentelijke overheid toe op realisatie van verantwoorde en in de tijd passende voorzieningen. Inventarisatie en eventuele herbestemming van alle bestaande maatschappelijke (ook scholen) goederen, leveren daartoe ongetwijfeld voldoende financiële investeringsmiddelen. Creativiteit en ambtelijke professionele inzet verhogen daarbij de integraliteit. Bemensing en eigenaarschap horen thuis bij de inwoner. Dit kan echter alleen goed functioneren wanneer de gemeente de inwoners adequaat faciliteert.

Voorzieningen en ontmoeting

De inwoners van Maarn en Maarsbergen vinden het van belang dat de voorzieningen op peil blijven en in een aantal opzichten uitbreiden en verbeteren. Volgens de inwoners zijn de voorzieningen van cruciaal belang bij het in stand houden van vitale dorpen. Eventuele bezuinigingen op deze voorzieningen ervaart men als een directe bedreiging van de leefbaarheid. Grote aandacht van de inwoners gaat uit naar de belangrijke ontwikkeling van De Twee Marken, de bibliotheek en de sporthal in Maarn en de ontwikkeling van het dorpshart Maarsbergen na de aanleg van de ondertunneling. Bewoners uit Maarsbergen maken zich zorgen over

een horecavoorziening in het nieuwe dorpshart. In Maarn noemen de respondenten het Raadhuisplein als een belangrijke ontmoetingsplek. Verdere ontwikkeling van dit plein kan deze plek verbeteren. Het autoluw maken van het centrum en het uitbreiden van de terrassen zijn als opties genoemd. Wandel- en recreatiemogelijkheden aan de randen van Maarn vindt men ook voor de inwoners van belang. Men maakt zich zorgen over de toegankelijkheid nu aan alle kanten terreinen, aan de randen van het dorp, worden afgesloten.

het voorzieningenniveau in het dorp. Een te ontwikkelen dorpshart tegenover de kerk ziet men als een goede kans om dit te verbeteren. Bewoners willen graag nauw betrokken zijn bij het creëren en inrichten van het dorpshart voor de kerk. Speciale aandacht verdienen de voorzieningen voor de jeugd, zowel in Maarn als Maarsbergen. Voor de jongste groep vindt men het van belang de speelmogelijkheden te behouden. Voor de oudere jeugd zouden, in overleg met hen, nieuwe ideeën zijn te ontwikkelen, zoals een skatebaan en een speciaal op jongeren gerichte ontmoetingsplek. De winkel- en horecavoorzieningen zijn op een redelijk niveau, maar men maakt zich zorgen over de toekomstige ontwikkeling hiervan. In Maarsbergen ziet men graag

Wonen

Een overgrote meerderheid van de respondenten vindt het belangrijk dat er voldoende groen blijft bij toekomstige woningbouw en dat er geen negatieve effecten zijn op de natuur en de biodiversiteit. Er is redelijk vaak een voorkeur uitgesproken voor bouwen aan de randen van het dorp, als daarmee het dorp zijn karakter behoudt. Men vraagt aandacht voor het ontoereikende aanbod van woningen voor ouderen, starters en sociale huurwoningen. Voor ouderen is het type woning van belang (bijvoorbeeld appartement), een centrale ligging ten opzichte van de diverse voorzieningen en een eventuele combinatie met zorgvoorzieningen. Om jongeren straks prettig te laten wonen zijn betere randvoorwaarden van belang (o.a. meer ontmoetingsmogelijkheden). Om het huidige, zeer op prijs gestelde, karakter van de dorpen te behouden, dient toekomstige woningbouw aan te sluiten bij de huidige laagbouw, aldus de respondenten. Hoogbouw moet worden vermeden. Voor Maarsbergen ziet men weinig ruimte voor inbreiding. Aandachtspunt is wat er met de vrijgevallen bedrijfspanden gebeurt na inrichting van het bedrijventerrein. Als locatie voor mogelijke uitbreiding noemen de respondenten vooral het gebied richting Woudenberg. Tegelijkertijd merken andere inwoners op dat dit kwelgebied is en daarmee geen optie voor grootschalige woningbouw.

Als mogelijke bouwlocaties zijn genoemd:

- Maarn: Planetenbaan, Trompplein, terrein drukkerij VandenBerg, terrein Meubin, Meentsteeg/Droststeeg, De Venen/Buurtsteeg.
- Maarsbergen: bedrijventerrein Heygraeflaan, westelijk en oostelijk gebied Rottegatsteeg

Verkeer

Om wat vaker van de fiets of het openbaar vervoer gebruik te maken zou de frequentie van de bussen en treinen omhoog moeten en zou er minder groot en zwaar verkeer in de dorpskernen moeten zijn, aldus de respondenten. Ook betere fietspaden zouden hieraan kunnen bijdragen. Over de verkeersveiligheid merkt men op het kruispunt Tuindorppweg/station als onoverzichtelijk te ervaren. Er wordt nogal eens te hard gereden over de Tuindorppweg. Om Maarn minder toegankelijk te maken voor met name

doorgaand (sluip)verkeer, stelt men voor om het autoverkeer terug te dringen. Het hebben van een station in het eigen dorp vindt een meerderheid een pluspunt. De parkeerlast komt voort uit de regiofunctie die het station heeft; er zijn te weinig parkeerplaatsen, liggen op te grote loopafstand of zijn moeilijk vindbaar, aldus de respondenten.

Suggesties van de inwoners om hier iets aan te doen zijn vergroting van de blauwe zone en het inrichten van het terrein van VandenBerg als parkeerplaats voor treinreizigers. De fietsstalling ervaart men als te krap en te donker. De inwoners geven de voorkeur aan handhaving van het station op zijn huidige plaats; indien verplaatsing aan de orde is, dan graag op loop- of fietsafstand. Over een tweezijdige oprit naar de A12 - ter hoogte van de Amersfoortseweg - zijn de meningen verdeeld.

Openbare ruimte en groen

De inwoners van Maarn en Maarsbergen zijn unaniem van mening dat het behoud van het groene en landelijke karakter van beide dorpen essentieel is en behouden moet blijven. Daarbij vraagt men om natuurgebieden openbaar toegankelijk te houden en niet af te sluiten. Men maakt zich zorgen over bomen die moeten wijken voor stenen. In geval van bouw vraagt men om natuurcompensatie. Diverse inwoners maken zich zorgen over het mogelijk in de toekomst verdwijnen van natuur en landschap ten noorden van Maarsbergen (hydrologisch buffergebied). Bloeiende bermen en meer diversiteit zijn welkom. Een punt van aandacht noemt men het ontbreken van trottoirs en duidelijke oversteekplaatsen; rollators vragen om aaneengesloten voetpaden. Evenals bankjes voor ouderen zodat ze kunnen rusten tijdens het lopen. Onveilig voelt men zich daar waar de straatverlichting te wensen overlaat en op plekken waar hangjongeren zich ophouden. De Haarweg en Van Beuningenaan zijn door inwoners aangeduid als plekken voor volkstuinen, een voedselbos of vlindertuin. Het aantal recreanten ziet men meer en meer toenemen. De druk op de dorpen, voorzieningen en infrastructuur ervaart men als groot, naast de grote inbreuk die het groeiend aantal recreanten heeft op de natuur. Men pleit voor het aangeven van diverse zones wat betreft recreatie en natuur en het aanleggen van natuurbufferzones.

Klimaat en duurzaamheid

Het maken van duurzame toekomstbestendige keuzes betekent investeren in klimaatneutraliteit. Inwoners van Maarn en Maarsbergen hebben veel ideeën over het verduurzamen en klimaatbestendig maken van hun dorpen en woningen. Zo spreekt men over minder steen in de dorpscentra, het doorspoelen van toiletten met regenwater, regelgeving voor het snoeien van bomen in verband met de lichtinval op zonnepanelen en de verplichting voor (nieuwe) bedrijven en nieuwbouw om zonnepanelen te plaatsen. Ook is zogenaamde

slimme verlichting voorgesteld zodat fietsen in het donker veiliger is zonder dat de lokale fauna hieronder lijdt. Respondenten op de enquête zijn voorstander van zonnepanelen op daken, ook bij openbare gebouwen. Hier zou, volgens een aantal mensen, een subsidieregeling voor moeten komen als stimulans.

Voor de toekomst is het beeld van de respondenten dat men zoveel mogelijk energie bespaart door huizen en gebouwen goed te isoleren en energiebronnen te verduurzamen. Een groot deel van onze woningen is aardgasvrij en daarmee zijn de inwoners hard op weg om aardgasvrije gemeente te zijn in 2040. De geluidswallen langs de A12 zijn aangepast voor de opwekking van energie en windmolens staan alleen langs dezelfde A12 ruim buiten de dorpskernen.

Gezondheid en veiligheid

Inwoners maken zich zorgen over het effect van hun leefomgeving op hun gezondheid. Zij relateren dit zowel aan de nabijheid van de A12 als de aanwezigheid van de tankstations in Maarsbergen. De overlast van de A12 is veel genoemd door respondenten op de enquête; met name geluidsoverlast door hard rijden 's nachts. In beide dorpen rijden automobilisten op sommige plekken veel te hard; dit geeft de respondenten een gevoel van onveiligheid. Daarnaast voelt met zich niet altijd veilig op de donkere fietspaden rond het dorp en door het gebrek aan zicht in het donker in het dorp zelf. Daarbij noemt men o.a. het (tunneltje bij het) station in Maarn. Ook komt hier de roep om veilige fietspaden en stoepen terug. Met het oog op de gezondheid geven met name de inwoners van Maarn aan dat er genoeg beweegmogelijkheden en -activiteiten zijn, maar dat deze niet bij iedereen bekend zijn.

Samen leven samen doen

De inwoners die hebben deelgenomen aan het traject van de toekomstvisie voor Maarn en Maarsbergen zijn allen zeer betrokken bij hun dorp. Veel respondenten zijn bereid "iets te willen bijdragen" aan de eigen omgeving. Dit varieert van lokaal winkelen, burenhulp tot vrijwilligerswerk en onderhoud van groene

ruimte. Men noemt als randvoorwaarde daarbij dat het dorp een kleinschalige gemeenschap is én blijft, waarbij het "noaberschap" hoog ligt, waar een ongebreidelde toename van het toerisme of tijdelijke verhuur van woningen niet aan bijdragen. Men vindt het nu al normaal lokaal te winkelen en de burenhulp te helpen en suggereert dat dit zou kunnen worden bevorderd met een breder aanbod van winkels en ondersteund met platforms die vraag en aanbod van hulp verenigen. Er zijn bijvoorbeeld nu al groepen op sociale media waarin burenhulp elkaar informeren. Inwoners houden vaak ook het groen of de bossen in de buurt schoon. Het melden van gevaarlijke situaties en het aanspreken van mensen, die bijvoorbeeld afval of hondenpoep achterlaten, draagt ook bij aan meer saamhorigheid. Vrijwilligerswerk voor de natuur, een vereniging, de kerk, cultuur of een klus doen voor anderen staan hoog op de lijst bij de respondenten. Men wil graag weten waar behoefte aan is en stellen voor berichtgeving hierover te doen via internet of de lokale krant, maar ook een ontmoetingsplek kan daaraan bijdragen. Het is volgens de inwoners van cruciaal belang dat de gemeente initiatieven voor betrokkenheid bij de omgeving aanhaakt en steunt en daarvoor ruimte biedt en faciliteert daar waar nodig. Dit geldt ook voor de ondersteuning van het verenigingsleven.

6

7

Reactie van VBMM op Toekomstvisie van de gemeente

De VBMM heeft op de concept Toekomstvisie gereageerd richting de gemeente. VBMM constateert dat de toekomstvisie een document is op hoofdlijnen. Er staan geen schokkende zaken in en veel van wat is beschreven is nu al de praktijk. VBMM vindt de Toekomstvisie daardoor weinig richtinggevend. Het is moeilijk om het oneens te zijn met het stuk. Daarnaast valt de beperkte cijfermatige onderbouwing op. Er zijn geen indicaties gegeven welke keuzes zijn te maken en kwantificering ontbreekt. Zo is het ook onduidelijk wat de impact is van ontwikkelingen van buiten de gemeente op de visie voor 2040. Voor wat betreft Maarn ontbreekt het

benoemen van het nu al grote probleem van een verantwoord evenwicht tussen natuur en recreatie. Voor wat betreft Maarsbergen valt op dat het thema woningbouw onbenoemd blijft. Een onderbouwing óf en hoe de gekozen ondertuning bij gaat dragen aan de mooie toekomst van het dorp in 2040 ontbreekt eveneens. De toekomstvisie is de paraplu voor o.a. de omgevingsvisie. De VBMM pleit ervoor om bij de verdere uitwerking niet alleen de vergaarde data te gebruiken, maar ook weer de dialoog aan te gaan met de bewoners. Wij zijn graag bereid hierin mee te denken/participeren. De volledige tekst van onze reactie vind je op onze [website](#).

Vervolg VBMM

De VBMM begrijpt dat de toekomstvisie globaal is en voor de dorpen voorlopig weinig concreet is en dat pas kan worden in de verdere uitwerking. Er zijn vanuit de dorpen veel positieve en enthousiaste ideeën naar voren gekomen over de toekomst van Maarn en Maarsbergen. De gemeente is, onder andere samen met de VBMM, de acties aan het uitwerken die tijdens de participatie zijn opgehaald. De VBMM bewaakt of dit voldoende recht zal doen aan de betrokkenheid van de bewoners in dit proces.

Om tot een concrete invulling te komen van de mening van de bewoners is de vereniging bezig met het opstellen van een expliciete en richtinggevende visie op de toekomst van Maarn en Maarsbergen, door concrete items of maatregelen te noemen. Wij zullen daartoe ook andere verenigingen benaderen om het draagvlak zo groot mogelijk te maken. Wij streven ernaar om dit traject af te ronden voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022. Uiteraard is ook uw mening van belang. De meest directe manier om uw mening te geven is lid te worden van de VBMM. Zie: www.vbmm.nl